

EUROPEISKA DATATILLSYNSMANNEN

Sammanfattning av Europeiska datatillsynsmannens preliminära yttrande om översynen av direktivet om integritet och elektronisk kommunikation (2002/58/EG)

(Den fullständiga texten till detta yttrande finns på engelska, franska och tyska på Europeiska datatillsynsmannens webbplats www.edps.europa.eu)

(2016/C 378/09)

SAMMANFATTNING

I detta yttrande redogörs för Europeiska datatillsynsmannens ståndpunkt i de viktigaste frågorna i samband med översynen av direktiv 2002/58/EG om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktivet om integritet och elektronisk kommunikation), som svar på en begäran från Europeiska kommissionen.

Vi behöver en ny rättslig ram för integritetsskydd i samband med elektronisk kommunikation, men vi behöver en smartare, tydligare och starkare sådan: vi behöver mer tydlighet men också bättre kontroll av efterlevnaden. Vi behöver en rättslig ram som säkrar sekretessen i fråga om våra kommunikationer, en grundläggande rättighet som finns inskriven i artikel 7 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Dessutom behöver vi bestämmelser som kompletterar och där så är nödvändigt närmare specificerar de skydd som följer av den allmänna dataskyddsförordningen (förordning (EU) 2016/679). Vidare behöver vi även behålla den nuvarande, högre skyddsnivån i de fall där direktivet om integritet och elektronisk kommunikation innehåller mer specifika skyddsåtgärder än den allmänna dataskyddsförordningen. Definitionerna i den allmänna dataskyddsförordningen, dess territoriella tillämpningsområde, mekanismerna för samarbete mellan brottsbekämpande myndigheter och för enhetlighet, liksom möjligheten att tillhandahålla flexibilitet och vägledning, bör vara tillämpliga på integriteten i samband med elektronisk kommunikation.

Tillämpningsområdet för den nya rättsliga ramen måste utvidgas, detta för att ta hänsyn till teknisk utveckling och samhällsförändringar och för att se till att enskilda personer erbjuds samma skyddsnivå för alla funktionellt likvärdiga tjänster, oavsett om de tillhandahålls, exempelvis, av traditionella telefonbolag, via ip-telefonitjänster eller via meddelandeappar i mobiltelefon. I själva verket finns ett behov av att gå ännu längre och skydda inte bara "funktionellt likvärdiga" tjänster, utan också sådana tjänster som innebär nya kommunikationsmöjligheter. De nya bestämmelserna bör också otvetydigt fortsätta att täcka kommunikation mellan maskiner i kontexten sakernas internet, oavsett vilken typ av nätverk eller kommunikationstjänst som används. De nya bestämmelserna bör också säkra att sekretessen för användarnas kommunikation skyddas på alla publika nätverk, inbegripet wifi-tjänster på hotell, kaféer, butiker och flygplatser liksom nätverk som tillhandahålls av sjukhus för patienter eller av universitet för studenter och accesspunkter som sätts upp av offentliga förvaltningar.

Samtycke måste vara genuint och användarna måste erbjudas en fri valmöjlighet, så som krävs enligt den allmänna dataskyddsförordningen. Det bör inte längre finnas några "kakväggar". Förutom när det gäller en tydlig uppsättning av undantag (som förstapartsanalys), bör inga kommunikationer vara föremål för spårning och övervakning utan frivilligt lämnat samtycke, oavsett om det sker genom kakor, fingeravtryck eller andra tekniska medel. Användare måste också ha tillgång till användarvänliga och effektiva mekanismer för att lämna och återta sitt samtycke i webbläsaren (eller annan programvara eller annat operativsystem).

För att bättre skydda sekretessen vid elektronisk kommunikation måste också det nuvarande kravet på samtycke för trafik- och platsdata upprätthållas och stärkas. Tillämpningsområdet för denna bestämmelse bör vidgas för att omfatta alla och inte bara traditionella telefonbolag och internetleverantörer.

De nya bestämmelserna bör också tydligt tillåta användning av totalsträckskryptering (utan "bakdörrar") så att användare kan skydda sin elektroniska kommunikation. Dekryptering, bakåtkompilerering eller övervakning av kommunikationer som skyddas av kryptering bör förbjudas.

Slutligen bör de nya bestämmelserna om integritet och elektronisk kommunikation ge skydd mot icke begärd kommunikation, och de bör uppdateras och stärkas med krav på förhandsgodkännande från mottagarna när det gäller alla typer av icke begärd elektronisk kommunikation, oberoende av medel.

I. INLEDNING OCH BAKGRUND

Detta preliminära yttrande (nedan kallat *yttrandet*) är ett svar på en begäran från Europeiska kommissionen (nedan kallad *kommissionen*) till Europeiska datatillsynsmannen (EDPS) om att som oberoende övervakningsmyndighet och rådgivande organ avge ett yttrande om översynen av direktivet om integritet och elektronisk kommunikation ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Ref. Ares(2016)2310042 – 18/5/2016.

Samrådet med Europeiska datatillsynsmannen genomfördes parallellt med ett offentligt samråd som hölls av kommissionen och som pågick fram till den 5 juli 2016⁽¹⁾. Kommissionen har också begärt ett yttrande från artikel 29-arbetsgruppen för uppgiftsskydd (artikel 29-gruppen), till vilket Europeiska datatillsynsmannen bidragit som fullvärdig medlem⁽²⁾.

Detta yttrande innehåller Europeiska datatillsynsmannens preliminära ståndpunkt om översynen av direktivet om integritet och elektronisk kommunikation, med fokus på de frågor där hans yttrande har begärts specifikt av kommissionen. Yttrandet utgör också Europeiska datatillsynsmannens bidrag till det offentliga samrådet och kan som sådant även ta upp andra synpunkter som inte specifikt efterfrågats i kommissionens begäran om ett yttrande. Vi kan också lämna ytterligare rådgivning i efterföljande steg i lagstiftningsförloppet.

Översynen av direktivet om integritet och elektronisk kommunikation är ett av de viktigaste initiativen inom ramen för strategin för en inre digital marknad⁽³⁾ vars mål är att stärka förtroendet och skärpa säkerheten för digitala tjänster i EU med fokus på att uppnå en hög skyddsnivå för medborgarna och lika spelregler för alla marknadsaktörer över hela EU.

Översynen syftar till att modernisera och uppdatera direktivet om integritet och elektronisk kommunikation, som en del av det mer övergripande arbetet med att tillhandahålla en sammanhängande och harmoniserad rättslig ram för dataskyddet inom Europa. Direktivet om integritet och elektronisk kommunikation specificerar närmare och kompletterar direktiv 95/46/EG⁽⁴⁾, som kommer att ersättas av den nyligen antagna allmänna dataskyddsförordningen (förordning (EU) 2016/679)⁽⁵⁾. Direktivet om integritet och elektronisk kommunikation innehåller specifika bestämmelser, med huvudsyftet att säkra sekretess och säkerhet i samband med elektronisk kommunikation. Det skyddar även berättigade intressen hos abonnenter som är juridiska personer.

XI. SLUTSATSER

Vikten av sekretess i fråga om kommunikationer, som fastställs i artikel 7 i stadgan om de grundläggande rättigheterna, ökar med den allt större roll som elektronisk kommunikation spelar i vår samhällsekonomi. De skyddsåtgärder som föreslås i detta yttrande kommer att spela en viktig roll för att se till att de långsiktiga strategiska målen i kommissionens strategi för en inre digital marknad kan uppnås.

Utfärdad i Bryssel den 22 juli 2016.

Giovanni BUTTARELLI

Europeisk datatillsynsman

⁽¹⁾ Se <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/public-consultation-evaluation-and-review-eprivacy-directive>. Frågeformuläret finns på: <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/EPRIVACYReview2016>

⁽²⁾ Artikel 29-gruppens yttrande 3/2016 om utvärdering och översyn av direktivet om integritet och elektronisk kommunikation (2002/58/EG) (WP240) antaget den 19 juli 2016.

⁽³⁾ En strategi för en inre digital marknad i Europa, meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén av den 6 maj 2015 (COM(2015) 192 final) tillgängligt på: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0192&from=SV>

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, 23.11.1995, s. 31).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).